

Haandværk eller paa andre Omraader. Men da denne Arbejdsfortjeneste eller Løn, kan man vel kalde det, som de, der ikke er statsansatte, har, er meget forskellig — den er ikke saa stabil som de faste Lønninger, den kan veksle med meget korte Mellemløb, efter som Prisen paa Livsfornødenheder stiger eller synker —, ser jeg ikke rettere, end at det vilde være heldigt, om ogsaa Tjenestemændenes Løn kunde rette sig noget efter Prisforholdene paa de forskellige Livsfornødenheder. Den Tanke er ikke ny, men tværtimod meget gammel. De gamle Kapitelstakster gav sikkert en god Maalestok i den Retning. For de Folk, som havde deres Løn efter disse Kapitelstakster, var der ret betydelige Svingninger i Lønnen, efter som Priserne paa Livsfornødenheder steg eller sank, og jeg tror derfor, det vilde være særdeles heldigt, om man ogsaa for Tjenestemændene kunde komme ind paa noget i den Retning.

Under Behandlingen i dette Ting af de saakaldte 4 Eters Lønningslove af 1907 blev dette Spørgsmaal om Lønninger efter Prisforholdene meget stærkt drøftet, og da Lovforslaget blev henvist til Lønningsudvalget, blev der nedsat et Underudvalg, som drøftede Sagen omhyggeligt og indhentede forskellige Oplysninger, men man naaede ikke til at stille noget Ændringsforslag. Det var først ved tredje Behandling, at Ordføreren stillede et Ændringsforslag i den Retning, som havde Tilslutning hos Venstre. Ændringsforslaget var stillet efter Ordførerens Udtalelse særligt for at formaa Finansministeren til at lade en Kommission undersøge dette vidtgaende og betydningsfulde Spørgsmaal, for at Finansministeren muligvis i Henhold til denne Undersøgelse kunde fremsætte et Lovforslag om en Normalværdimaaler og søge at faa det gennemført, saa at alle Tjenestemænd kunde faa en bevægelig Løn, efter som Prisen paa Livsfornødenhederne steg eller sank. Jeg paaskønner derfor, at den højtærede Finansminister har fremsat dette Forslag under a. i § 1. Som jeg allerede har sagt, mener jeg, at det vilde være af stor Betydning, om den paatænkte Kommission kunde finde en retfærdig Normalværdimaaler, saa at saa godt som alle de Gen-

stande, der er nødvendige til Føde, Klæder, Bolig, Brændsel og Lys, kom ind under Normalmaaleren, og at Lønnen blev bestemt derefter, thi saa vilde de økonomiske Forhold blive saa nogenlunde ens for Tjenestemænd og Ikke-Tjenestemænd, og dette vilde efter min Mening bidrage til, at man fra begge Sider vilde føle sig mere knyttet til hinanden, end nu er Tilfældet, idet man kom ind under nogenlunde de samme økonomiske Livsvilkkaar. Og her i Tinget kunde det have den store Betydning, at vi blev sparet for en hel Del Arbejde og for mange og lange Taler, idet vi da slap for Spørgsmaalet om Bevilling af Dyrtidstillæg. Blev der som i denne Tid Dyrtid, skulde Tjenestemændene have lige saa mange Procents Tillæg, som Fordyrelsen androg, og blev der en billig Tid, skulde de have lige saa mange Procents Afdrag.

Det Forslag, der, som jeg nævned, blev stillet af Ordføreren, indeholdt Bestemmelser om, at Lønningerne skulde reguleres, naar der foregik en Svingning af 1 pCt. I Underudvalget var Spørgsmaalet særlig fremme, og der mente man, at Lønningerne burde gøres afhængige af en Stigning af 5 pCt. Jeg er tilbøjelig til at tro, at 1 pCt.s Stigning er for lille, men 5 pCt.s Stigning paa den anden Side for stor, jeg er mest tilbøjelig til at mene, at en Stigning af mellem 2—3 pCt. vilde være passende. Hvis det kunde lykkes Kommissionen at finde en retfærdig Normalværdimaaler, vilde jeg hilse dette Resultat med overordentlig stor Glæde.

Naar Forhandlingen er til Ende, vil jeg tillade mig at foreslaa, at Lovforslaget henvises til Lønningsudvalget. Jeg skal hermed paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Fremme.

Valdemar Olsen: Det interessante ved den Kommission, som efter det foreliggende Lovforslag skal nedsættes, er det Spørgsmaal, som Kommissionen særlig skal undersøge, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Lønningernes Størrelse mulig burde sættes i et vist Forhold til Prisen paa de væsentligste Livsfornødenheder. Som den allerede første Taler (Markvorsen) oplyste, drøftede man allerede i 1908 under Behandlingen af Eters Lønningslove dette